

RAPORT

SESIUNE ONLINE DE CONSULTARE PUBLICĂ NR. 4 – 24.03.2022

Principalul obiectiv al proiectului „ID CARDS pentru muncă decentă în sectorul de construcții”, cod PA05/2020/510946 este elaborarea unei politici publice ce urmărește crearea unui sistem modern, universal și nediscriminatoriu de combatere a muncii nedeclarate și concurenței neloiale în sectorul de construcții din România. Această propunere de politică publică (PPP) este dezvoltată în conformitate cu cadrul legal din România, cu confirmarea implicării directe a partenerilor sociali și prin dialog cu actorii cheie din domeniu.

Cu privire la procesul de consultare publică și interinstituțională a PPP se aplică prevederile legale cu privire la documentele de politici publice din cadrul **Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică** și prevederile **H.G. nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării.**

Părțile interesate care trebuie implicate și consultate pentru sesiunea de consultări publice au fost selectate atât din rândul asociațiilor legal constituite, cât și din rândul instituțiilor publice, al căror punct de vedere este esențial pentru acceptarea și legiferarea introducerii cardului în sectorul construcții. Acest lucru a fost realizat de o manieră extinsă, respectând cerințele proiectului de a avea minim 20 de participanți per sesiune, cu luarea în considerare a argumentelor relevante: consultarea publică este o modalitate de implicare a părților interesate în procesul decizional și trebuie să deservească verificării și consolidării PPP. Astfel, în urma sesiunii de consultare au fost colectate opiniile tuturor părților interesate cu informații relevante, respectiv cu posibil rol în implementare.

Pentru familiarizarea reprezentanților entităților invitate la sesiunea de dezbatere publică cu propunerea de politică publică, echipa de proiect a transmis în avans tuturor celor implicați documentul intitulat ***FIȘĂ DE DESCRIERE A PROPUNERII DE POLITICĂ PUBLICĂ - Cardul social de identitate al lucrătorului în construcții din România.***

Dezbaterile și intervențiile care au avut loc au fost precedate de o prezentare detaliată a propunerii de politică publică realizată de către membrii echipei de proiect, în cadrul acesteia fiind prezentate următoarele:

- Informații generale privind proiectul
- Argumente privind oportunitatea introducerii cardului lucrătorului în construcții
- Exemple de bună practică dezvoltate la nivel european
- Propunerea de politică publică (PPP) a echipei de experți
- Argumente privind eficiența și eficacitatea PPP.

Astfel, conform legislației în vigoare, PPP include proces de consultare publică, ce se finalizează cu rapoarte ce vor fi anexate PPP și care includ informații cu privire la:

- Organizațiile și asociațiile legal constituite sau alte categorii de persoane interesate consultate;
- Principalul motiv al alegerii acestora;
- Recomandările care au legătură directă cu conținutul PPP propuse de organizațiile și asociațiile legal constituite sau alte categorii de persoane interesate consultate

În ceea ce privește recomandările, atât cele acceptate de inițiator, precum și cele neacceptate, acestea vor fi însoțite de o scurtă justificare a preluării sau nepreluării lor în raportul final al sesiunilor de consultări, ce va reprezenta anexă la PPP. Așadar, fiecare raport rezultat în urma sesiunilor de consultări va include doar:

1. Organizațiile și asociațiile legal constituite sau alte categorii de persoane interesate consultate și principalul motiv al alegerii acestora (scurtă descriere și justificare)
2. Recomandările relevante ale părților interesate participante la consultare

1. Organizațiile și asociațiile legal constituite sau alte categorii de persoane interesate consultate și principalul motiv al alegerii acestora:

Nr crt	Denumire	Principalul motiv al alegerii
1.	Agencia Națională a Achizițiilor Publice (ANAP)	<p><i>Scurtă descriere</i> Are ca rol fundamental formularea la nivel de concepție, promovarea și implementarea politicii în domeniul achizițiilor publice, stabilirea și implementarea sistemului de verificare și control al aplicării unitare a dispozițiilor legale și procedurale în domeniul achizițiilor publice, precum și monitorizarea funcționării eficiente a sistemului de achiziții publice.</p> <p><i>Justificare:</i> ANAP poate juca un rol important în privința conceperii unor prevederi legale care să contribuie la limitarea fenomenului concurenței nelocale, inclusiv prin impunerea unor cerințe legate de utilizarea cardului social pentru companiile care participă la licitațiile publice.</p>
2.	Asociația Inginerilor de Instalații din România (AIIR)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o organizație profesională, autonomă ce reprezintă interesele inginerilor din domeniul instalațiilor de încălzire, ventilare, climatizare sanitare, frig, electrice și gaze, ingineri care activează în învățământ, cercetare, proiectare, execuție și exploatare.</p> <p><i>Justificare:</i> Asociația reunește o serie de specialiști tehnici atestați, dar și companii prezente pe piața construcțiilor din România, cardul urmând a fi aplicabil și acestora.</p>
3.	Asociația Română a Antreprenorilor De Construcții (ARACO)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o asociație patronală, profesională neguvernamentală înființată în 1990, care reprezintă antreprenorii din sectorul construcții. Este membră în FIEC (Federația Industriei Europene a Construcțiilor)</p> <p><i>Justificare:</i> Asociația reunește o serie de antreprenori prezenți pe piața construcțiilor din România, cardul urmând a fi aplicabil și angajaților acestora.</p>
4.	Asociația Română a Constructorilor de Autostrăzi (ARCA)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o organizație neguvernamentală, apolitică și nonprofit constituită pentru susținerea și promovarea dezvoltării domeniului construcțiilor și al infrastructurii rutiere și include ca membri companii autohtone care, direct sau indirect contribuie la dezvoltarea infrastructurii rutiere din România.</p> <p><i>Justificare:</i> Cardul va fi aplicabil inclusiv angajaților din firmele implicate în proiecte de infrastructură rutieră, fiind direct interesați de acest proiect.</p>
5.	Asociația Română de Securitate și Sanatate în Munca (ARSSM)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o organizație profesională, non-guvernamentală, de drept privat care reunește specialiști în domeniul securității și sănătății în munca în scopul schimbului de informații și de bune practici.</p> <p><i>Justificare:</i> Cardul va conține și informații privind pregătirea SSM a angajaților.</p>
6.	Blocul Național Sindical (BNS)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este una dintre cele cinci mari confederații sindicale reprezentative din România, având în componența sa aproximativ 320.000 de membri de</p>

		<p>sindicat, lucrători din companii private sau din sectorul public. BNS este alcătuit din 40 de federații profesionale, inclusiv din ramura construcții și materiale de construcții. BNS are filiale în toate județele țării.</p> <p><i>Justificare:</i> La BNS sunt afiliate multe sindicate din sectorul construcțiilor, în cadrul federației Generale a Sindicatelor FAMILIA</p>
7.	Casa Socială a Constructorilor (CASOC)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o organizație paritară de protecție socială a sectorului de construcții și de producere a materialelor de construcții, înființată în baza Legii nr. 215/1997.</p> <p><i>Justificare:</i> În unele țări care au adoptat un card similar, organizația paritară corespondentă este implicată în implementarea/administrarea acestui instrument, situație care, posibilitate ce este luată în calcul ca variantă de lucru și pentru România.</p>
8.	Casa de Meserii a Constructorilor (CMC)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o organizație neguvernamentală, nonprofit, cu activitate permanentă, înființată în anul 2004 de către Casa Socială a Constructorilor. Printre obiectele sale de activitate se numără organizarea de cursuri de specializare și perfecționare pentru lucrătorii din domeniul construcțiilor</p> <p><i>Justificare:</i> Cardurile lucrătorilor din construcții vor conține și informații legate de cursurile/ formarea profesională a lucrătorului</p>
9.	Comitetul Sectorial în Construcții (CSCon)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o organizație independentă, autogovernată, alcătuită din reprezentanți ai partenerilor sociali din ramura de construcții care vizează dezvoltarea în domeniul construcțiilor a unei forțe de muncă moderne, competente, adaptabilă la cerințele pieței prin formare profesională inițială și continuă.</p> <p><i>Justificare:</i> Cardul va putea conține și date privind calificarea profesională a deținătorului, precum și participarea sa la programe de formare profesională. CSC este implicată în fundamentarea și validarea standardelor ocupaționale din acest sector.</p>
10.	Firme de construcții MENCONSULT SRL MIRALEX SRL STARCONSTRUCT97 SRL	<p><i>Scurtă descriere</i> Persoane juridice române cu obiect principal de activitate în grupele CAEN 41, 42, 43</p> <p><i>Justificare</i> Este esențial ca firmele din sectorul construcții, care vor aplica/utiliza acest card și care cunosc cel mai bine realitatea din șantiere, să formuleze observații și propuneri concrete.</p>

2. Recomandările relevante ale părților interesate participante la consultare

Nume/ Organizație	Recomandare	Justificare
Emil IAKABOS, Director AIIR	<p>Ne interesează să știm, la angajare, unde a lucrat persoana respectivă.</p>	<p>Și aici nu mă refer la a transpune Revisalul pe card, deși se poate începe cu asta, ci mă refer la comportamentul sau traseul pe care un lucrător în construcții îl are. Mai mult decât atât, vreau să știu dacă acel lucrător are o diplomă recunoscută și nu sunt sub semnul întrebării. Așa cum ne interesează să știm și unde a lucrat respectiva persoană și de ce și-a schimbat locul de muncă, motivele pe scurt. Pentru că, chiar dacă suntem concurenți, eu consider că nu există concurență când un lucrător se mută de la o firmă la alta...concurența este legată de realizarea activității la o calitate cu un preț mai mic decât o poate face concurentul tău. Iar dacă cineva se întreabă de unde vine lucrătorul respectiv, e simplu. Se citește cardul și se verifică informația.</p>
	<p>Cel ce va manipula informațiile personale trebuie să respecte toate normele în vigoare.</p>	<p>Pentru că ministerul va fi de acord cu niște date, dar ce zice ministerul că nu avem voie să vedem pentru că datele le aparțin lor, acelea vor fi vizibile doar pentru minister când merge în control, iar firmele pot accesa doar bucățica ce le interesează pe ele. Practic, toate informațiile vor fi accesate pe nivele de acces. Ministerul va dori să introducă toate datele, începând cu certificatul de naștere, iar acest lucru poate fi puțin periculos.</p>
	<p>Cei care lucrează efectiv pe șantier să aibă, pe lângă buletin și cardul.</p>	<p>Dar atunci când inspectorul de la ITM ajunge pe șantier, el să știe cine este pe șantier, angajați și vizitatori.</p>
	<p>Aș vedea oportună demararea acestui card din partea sectorului.</p>	<p>Până să ajungem să propunem unui minister să vină lângă noi și să implementăm acest card, aș propune mediului de afaceri să inițieze și să deruleze această schemă de card. Dar cine să înceapă, cu ce bani, e foarte important să îi dăm drumul. Dar văd resursele financiare ale demarării acestui proiect ca venind din mediul privat.</p>
	<p>Așadar, eu propun să încep cu acest card în domeniul privat, cu cine vrea să îl implementeze, benevol, dar trebuie să existe un administrator al sistemului și un proiect pilot pe 3 sau 6 luni și să vedem apoi rezultatele.</p>	<p>Cine vrea să intre din sector? 50 de firme. Bun, începem proiectul pilot cu 50 de firme. Și, pas cu pas, forțăm lucrurile astfel încât la un moment dat să ne putem duce la minister, oricare ar fi el, și să îi spunem: noi avem 1 milion de carduri și acesta este impactul, așa funcționează în sectorul de construcții. Vă doriți un parteneriat cu noi? Bineînțeles că nu se va întâmpla peste noapte, dar este un început.</p>
	<p>Acest card ne este, indiscutabil, necesar, indiferent când se va face el.</p>	<p>Noi, ca AIIR, vrem să facem parte din acest sistem, toată lumea a fost de acord că este necesar să participăm cu membrii în implementarea schemei de card social, suntem deschiși și cu bani și fără bani. Am mandat de la președinte chiar să și numim 3 persoane care să participe din punct de vedere al disciplinelor importante care fac parte din zona de instalații în construcții.</p>

<p>Ramona VELEANU, Director CMC</p>	<p>Ce-ar fi dacă la înaintarea politicii publice ne-am apuca, voluntar, să scriem un proiect de lege și să îl depunem?</p>	<p>ANAF-ul și Inspekția Muncii vor să pornească un program privind declararea muncii nedeclarate și controlul privind munca subdeclarată, inclusiv în PNRR fiind un obiectiv în acest sens. Dar sunt sceptică în ceea ce privește voluntariatul în a avea un astfel de card, mai degrabă aș vedea să facem un proiect de lege pe care să îl înaintăm decidenților. Modelul CASOC în care partenerii sociali s-au pus unul lângă celălalt, chiar dacă a durat 5 ani, și au perseverat.</p>
<p>Gabriel MOCANU, Secretar general, CSCon</p>	<p>Deci lucrurile ar trebui făcute progresiv, dar esențial este ca obiectivul principal să fie fezabil, iar statul se va alinia dorinței sectorului, subliniindu-se avantajele, dar și costurile implementării acestui sistem.</p>	<p>Dar dacă ne angajăm la un obiectiv atât de amplu, cum este propunerea făcută de experți, și care răspunde tuturor problemelor, solicitărilor și situațiilor pe care le-am putea întâmpina, ar fi cazul ideal. Dar amploarea generează efort în implementare, așa că poate ar fi bine să plecăm de la o variantă mai simplă, spaniolii au plecat de la probleme de SSM legate de incidența accidentelor de muncă, de exemplu.</p>
<p>Minel IVAȘCU, Vicepreședinte BNS</p>	<p>Poate ar fi bine să explicăm cum trebuie acest organism mixt tutelat de stat, ca să fie foarte clar și să nu apară niciun semn de întrebare.</p>	<p>Dacă ne referim la partenerii sociali, ei trebuie să fie cei reprezentativi la nivel de sector și acest lucru trebuie precizat neapărat în propunerea de politică publică.</p>
<p>Cine își asumă responsabilitatea pentru subcontractor sau lucrătorii subcontractorului sau chiar subcontractorul subcontractorului?</p>	<p></p>	<p>Cred că spectrul de probleme care ar trebui acoperit trebuie să fie mult mai larg, pentru că discutăm atât de muncă nedeclarată, dar și derularea contractelor în cazul achizițiilor publice. Pentru că aici nu mai discutăm de o procedură transparentă privind relațiile de colaborare între cei doi parteneri. Pentru că antreprenorul general ar trebui să își asume responsabilitatea pentru partenerii cu care colaborează, subcontractorii săi și, implicit, a lucrătorilor acestuia.</p>
<p>Trebuie plecat de la o variantă mai simplă a cardului, cu opțiuni mai puține.</p>	<p></p>	<p>Cardul trebuie să fie un produs scalabil, un produs pe care să îl dezvoltăm în timp și nu de la început extrem de cuprinzător, pentru că s-ar putea să ne împiedicăm în detaliile tehnice.</p>
<p>Gheorghe BĂLĂCEANU, Președinte FGS & CASOC</p>	<p>Casa Socială a Constructorilor poate plăti pentru membri săi emiterea cardurilor.</p>	<p>Astfel că, dacă introducem acest organism în discuție și emiterea cardurilor să fie plătită prin creșterea cotizației fiecărui membru (societate de construcții), atunci toate firmele de construcții din România ar trebui să devină membri. Dar se poate lua deja în calcul ca, pentru membrii săi, CASOC să se ocupe de costurile emiterii acestor carduri.</p>
<p>La costuri suportate pentru emiterea cardului poate să apară angajator și CASOC pentru membrii săi.</p>	<p></p>	<p>Putem deja spune că în politica publică ar trebui să apară angajator și CASOC, pentru că va prelua CASOC costurile pentru membrii săi, iar ceilalți angajatori vor vedea avantajele și vor dori să devină membrii. Iar aceleași reguli</p>

		ar trebui să se aplice tuturor angajaților dintr-o firmă de construcții, nu doar muncitorilor de pe șantiere.
Mihail MARIN, Administrator, MIRALEX SRL	Pe lanțul de subcontractare ar trebui să existe răspunderea reducerii muncii nedeclarate și să existe acest card.	Legea Achizițiilor Publice prevede ca subcontractantul să își ia banii direct de la autoritatea publică cu condiția să declare că dorește acest lucru.
	Este nevoie de un act normativ.	Cred că este singura variantă prin care putem implementa acest proiect. Iar partea patronală are drept prin lege să inițieze propuneri legislative.
Theodora BLUM, Director FPSC	Ar trebui mers cu o propunere de lege spre decidenții politici și cei ce vor aproba vor primi toate argumentele necesare	Este o mare diferență între a percepe problemele de la nivelul sectorului și partenerilor sociali față de nivelul administrației publice. Lucrând în administrația publică până de curând pot afirma că de cele mai multe ori lucrurile se văd numai de la suprafață și nu în profunzimea lor.
Doina CUBICI, Vicepreședinte ARSSM	Trebuie introdusă, pe lângă partea de SSM, și cea de situații de urgență și securitate la incendiu, poate să transformăm SSM în SSO.	Domeniul SSM este poate cel mai delicat în sectorul de construcții, deoarece apar multe accidente de muncă și multe alte probleme asociate. Pentru că știm cu toții că toate actele SSM sunt opozabile în justiție, așa cum este și cu contractul individual de muncă. Iar cardul trebuie să prindă și zona aceasta de opozabilitate cu tot ce ține de juridic.
Iulian NEGRU, Consilier juridic CASOC	Cred și eu că propunerile făcute de experți se pot realiza mai mult în jurul CASOC.	Cred că nu se poate să realizeze acest proiect fără a fi implicată foarte serios CASOC și resursele ei, alături de recunoaștere din sector, parteneri sociali și firme de construcții.
	Modificarea legii CASOC pentru a include această activitate.	Așadar, cred că ar trebui modificată legea CASOC (215/1997) pentru a include în obiectul de activitate astfel de acțiuni specifice cardului lucrătorului în construcții, dar și schemei necesare și a elementelor de cost ce pot fi alocate implementării acestui card.
Vlad BÂRLEANU, Director ARCA	Din punct de vedere al angajatorilor cred că trebuie să rămânem pe ideea de bază că ne interesează eliminarea concurenței neloiale.	Ce stimulent am putea avea pentru angajați de a purta acest card la ei, pentru că nu putem merge pe o mândrie de a avea la ei acest card sau de a fi parte din colectivul unei firme de construcții, dar poate îi facem să înțeleagă că fiind parte din acest sistem vor fi mai bine protejați din punct de vedere social, că pot beneficia de programe de formare profesională. Adică putem printr-un dialog normal în cadrul fiecărei firme să îi facem să conștientizeze acest lucru.
Marian STERIAN, Administrator MENCONSULT SRL	Trebuie plecat la drum cu o variantă mai simplă de card	Cred că ar trebui să începem cu ceva mai simplu, să căpătăm o experiență, pe modelul țărilor care au implementat aceste scheme de card social, și abia apoi să fie aplicat la nivel național, chiar și în ale sectoare de activitate. Și să ajungem treptat la un card cu informații mai complexe, aliniindu-ne și direcției europene, dar după câțiva ani de experiență, așa cum, din nou, a arătat și analiza pe care ați realizat-o în cadrul proiectului. Dacă vrem de la început să avem un sistem extrem de complex, cred că se va implementa greu, sistemul național nu funcționează așa cum ne-am dori, chiar dacă se redefiniște și sunt bani să funcționeze, dar pentru construcții este

		important să fie finalizată această propunere, să apară actul normativ, să se meargă cu el direct în Parlament, să facem lobby pentru că avem toată argumentația necesară.
	Este important să includem CASOC și să fie schimbată și legea 215/2997, cum de altfel e nevoie și de completarea și armonizarea legislației în vigoare,	Pentru ca obiectivele acestui proiect să se materializeze și să aibă este o șansă de reușită mai apropiată de data de astăzi, trebuie discutat de armonizare legislativă, pentru că nu mi-aș dori ca peste 3 ani să discutăm, din nou, de implementarea cardului lucrătorului în construcții.